

PĚSTOUNOVI | vydává RKC Chaloupka | občasník | podzim 2021 | ZDARMA

Marek Němec tváří pěstounské kampaně

Chaloupka pomáhá při rozvodu

Konec kojeneckých ústavů

Editorial

Vybírá si online dobu svou daň?

Stále vnímám dopady on-line života nejen v pracovním prostředí, ale i v osobním životě. Stejně tak cítím, že se málokdo věnuje zkušenostem a dokáže je využít jako poučení pro další život. Za poslední dva roky studia svých dvou dcer na střední škole, ačkoliv se učí rády, si on-line výuka vybrala dost vysokou daň. Nejen ohledně jejich znalostí, ale zejména v systému učení a radosti z osobních sociálních kontaktů. I když zvládly dálkovou přípravu na maturitu i přijímačky na VŠ, přišly o moře času, který mohly trávit s kamarády a v kolektivu, ať již ve škole nebo v zájmovém programu.

O to větší radost teď vnímám, jak si váží osobních kontaktů, jak jsou šťastné za každou krátkou chvíličku s přáteli nebo to, že se s nimi mohou obejmout. Snad to vnímají i ony. Jsou to radosti? Starosti? Nebo těžkosti? Někdy bych vykřičela do světa, jak moc mně to vadí. Prožívali jste něco podobného?

Jsem ženská, co se snaží vidět spíše pozitivní věci, které mi život přináší. Takže, co se mi na on-line světě holek líbilo? Měla jsem možnost s nimi užívat více času osobně, našly jsme nové koníčky, které se mohly realizovat doma. Naučily jsme se spolu vařit, péct, uklízet, sportovat, nakupovat, plést svetry a hlavně číst knížky. Protože té obrazovky máme už všichni plné zuby. Jak to vidíte vy? Převládá do budoucna to horší, nebo to lepší? Dokážete to sami ovlivnit?

Edita Kozinová

UŽ JSEM SE TĚŠILA NA NORMÁLNÍ REŽIM

Jmenuji se Kateřina, mám 17 let a docházím do 2. ročníku střední školy služeb a podnikání. Bydlím v Ostravě – Porubě s mamkou a tatškou. Mám taky staršího bratra Davida, který bydlí ve Výškovicích se svou přítelkyní. Čekají spolu přírůstek do rodiny, měla by to být holčička Nelinka. Mám taky osmiletého synovce Patrika, takže jsem teta. Ráda maluji, sportuji a účastním se soutěžních utkání ve stolním tenisu. Baví mě auta a vše, co se o nich dozvím. Tak jako teenageři v mém věku mám ráda počítače a vše kolem nich. Do školy jsme minulý rok fyzicky chodili jen jeden týden a pak jsme se učili pomocí online výuky. Každý druhý týden jsme chodili na praktickou výuku, než nám to taky zakázali. Doma se mi líbila práce s počítačem, která mě obecně baví, naopak mi chyběl kontakt s kamarády. Výuka z domu je báječná, vyhovovala mi. S některými obtížnějšími úkoly mi pomáhali rodiče. Část úkolů jsem posílala doučující z Chaloupky, která mi je zkontrolovala nebo případně opravila a poslala zpět. Znamky byly průměrné, na vysvědčení jsem měla jedničky, dvojky, ale i trojky. Přestože mě ze začátku online výuka bavila, už jsem se těšila na normální režim. Co se týče školy, myslím, že výuka ve škole už bude probíhat standardně, protože lidé se neustále očkují a situace by se měla zlepšit. Zpočátku, kdy jsme ve škole a na praxi museli nosit roušky, byla to pro nás zátěž, se kterou jsme se sice museli

vyrovnat, ale nebylo to vůbec příjemné. Později jsme se povinně testovali až do okamžiku našeho úplného naočkování.

Kateřina Osvaldová

RADŠI BYCH UŽ DÁL CHODILA DO ŠKOLY

Já jsem Vaneska, mám 8 let a chodím do 2. třídy základní školy v Ostravě – Radvanicích. Bydlím ve velkém domečku se zahradou s babičkou, strejdou, dalším strejdou a bratrem Lukáškem. Lukášek chodí do první třídy. Doma nejradši kreslím a skáču venku na zahradě na trampolině. Chtěla bych začít chodit do kroužku mažoretek, to by se mi líbilo, babička mě tam asi přihlásí. Minulý rok jsem do školy chodila hodně málo, protože byl Covid. Proto jsem toho hodně zameškala a neměla jsem dobré známky na vysvědčení, měla jsem dvojky a trojky. Teď musím chodit na doučování do Chaloupky dvakrát za týden a jednou za týden taky do školy. Už mám lepší známky, jedničky, pětky, trojky a čtyřky, mám ze všeho něco. Ve škole mi nejvíc jdou písanky, hezky píšu. Nejhuř mi jde matika a čtení, trénuju to na doučování, budu hodně chytrá. Víc mě bavilo učit se doma než ve škole, ale pak mi to tolik nejde a nemám dobré známky. Měli jsme online výuku každý den a připojovali jsme se na počítači já, paní učitelky a další děti. Chodili jsme si do školy i pro úkoly, které jsme pak doma dělali. Nejvíce se se mnou učila doma babička, je hodná. Ve škole mám hodně kamarádek, ale stejně jsem raději doma. Ve

Vydalo: Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z. s., Repinova 19, 702 00, Moravská Ostrava. **Redaktorka:** Eva Vychodilová. **Jazyková korektura:** Eva Egermaierová. **Grafická úprava:** Lukáš Pracný. **Redakční rada:** Edita Kozinová, Eva Vychodilová. **Kontakt:** kozinova@chaloupkaostrava.cz. **Foto na obálce:** www.novipestouni.cz; Marek Němec při focení kampaně na podporu pěstounství. Fiktivní rodičovský pár vytvořil společně s herečkou Janou Strykovou.

Vychází zdarma za podpory:

OSTRAVA!!!

škole musíme mít pořád roušky a pořád se testujeme, ale už jsem si na to zvykla, nevadí mi to. Nevím, jestli bude zase on-line výuka nebo už zůstanou školy otevřené, ale radši bych už dál chodila do školy, má to to svoje.

Vanesa Sikorová

NEMUSÍM NIKAM CESTOVAT

Jmenuji se Eva, je mi devět let a chodím do 3. třídy. Ve vzdělávání na dálku je dobré, že nemusím nikam daleko cestovat, běžně mi to trvá do školy 25 minut autobusy. Moje on-line výuka vypadá tak, že se ráno připojím dřív, abych si mohla s ostatními chvíli povídat, potom se připojí paní učitelka, a když jsou připojeni všichni, pozdravíme se. Paní učitelka potom povídá před kamerou a říká, co máme dělat a co si máme nachystat. Někdy je doma a někdy ve třídě. Ve škole musíme často resetovat počítač, a to pak trvá dlouho. Když vysílá z domu, je to lepší. Občas někdo vypíná mikrofon nebo mu nejde se připojit. Rozdíl mezi normální školou a touhle na dálku nevidím skoro žádný. Paní učitelka nás někdy vyvolává a ptá se na různé věci. Zvládám to většinou sama, jen někdy potřebuji pomoc od tety. Máme ve škole češtinu, matematiku, angličtinu a prvouku, zbytek předmětů během distanční výuky nemáme. Domácí úkoly dostáváme, je jich víc, než když jsme do školy chodili. Když pak skončí učení, někteří zůstanou připojeni a můžeme pokecat. Jsme takhle ve spojení s ostatními dětmi, i když škola není, ale paní učitelce přijde upozornění a může se tam taky

přihlásit. Jinak jsme s dětmi na WhatsAppu nebo na Messengeru.

Eva Scarlett Čapková

VÍCE JSEM POROZUMĚL UČIVU

Jmenuji se David, je mi 13 let a chodím do sedmé třídy. Distanční výuka přes internet je pro mne asi přínosnější, protože jsem se podle mě naučil více. Probere-me toho víc než v klasické hodině, i když teď máme hodiny kratší. Ale učitelky je tolik neprotahují, takže jsem všemu více porozuměl. Taký máme víc volna přes výuku než normálně ve škole. Máme i jeden den volno úplně bez hodin. Hodně se teď testuje přes internet, a to je lepší, jelikož je na mě trochu menší tlak a vše je uvolněnější než ve škole. Pro mne je to celkově menší stres a klidnější forma učení. Se spolužáky si píšeme přes aplikace a i v hodině se občas můžeme přes internet spolu bavit, když zrovna paní učitelka nic nevysvětluje. Během vyučování máme společný chat, kam učitelka dává otázky a tam odpovídáme hromadně písemně, a touhle cestou nás třeba z něčeho může i vyzkoušet. Obecně to funguje jako ve škole, jsme rozděleni na skupiny k různým učitelům. Z předmětů máme angličtinu, německý jazyk, matematiku, fyziku, dějepis, zeměpis a český jazyk. Zbytek předmětů nám učitelky posílají zvlášť přes školní aplikaci, to pak děláme doma a posíláme zpět. Paní učitelka nám vše vysvětlí a zbytek nám zadá jako domácí úkoly společně s odkazy na různé články na internetu a testy, kde si to můžeme procvičovat. Na zadané úkoly teď taky máme delší termíny.

Navic fungují i hodiny doučování, kde se učitelky ostatním věnují a vysvětlují víc, když to potřebují. Dobré je to i v tom, že se na výuku může připojit víc lidí. I když mají třeba kašel nebo jsou nemocní nebo v karanténě, přesto se mohou výuky účastnit.

David Sebastian Čapka

UŽ NIKDY NEDOPUŠTME ZAVŘENÍ ŠKOL

Vloni při distanční výuce jsem byl žákem 9. třídy, přemýšlel jsem o studiu na gymnáziu. Distanční výuka byla pro mě velice náročná. Musím říct, že tento styl učení u mě osobně nefunguje. Jsem velmi společenský, kontakt se spolužáky jsem vždy potřeboval, myslím si, že se člověk učí i pozorováním ostatních, což přes obrazovku nebylo možné, v období puberty je potřeba vrstevníků podle mě mnohem větší. Taký mě nebavilo a otravovalo každý den poslouchat výmluvy spolužáků ohledně funkčnosti počítačů. Je velice těžké se soustředit na cvičení, když každý druhý spolužák neví, kde jsme anebo se mu pět minut dovoláváme, než se ozve. Tímto způsobem se z pětiminutového cvičení stává dvacetiminutové a ztrácí pro mě smysl, protože ztratím kontext. Chtěl jsem hodně pracovat, ale přiznám se, že při takovém způsobu práce jsem občas podlehl pokušení multitaskingu (hrál jsem online hry, četl si články...). Dovedu si představit, že pár lidem online výuka mohla vyhovovat (třeba introvertům, pro které jsou vztahy zátěží), ale mně kdyby teď někdo znovu nabídl distanční vzdělávání, tak jednoznačně odmítnu. Někdy si uvědomíme důležitost věcí, až když je ztratíme, a online výuka byla toho příkladem. Jejím dopadem bylo, že když jsme nastoupili do školy, muselo se vše opakovat, protože se rozevřely nůžky mezi těmi, kteří se poctivě vzdělávali, a mezi těmi, kteří měli půlroční prázdniny. Na závěr bych chtěl vyjádřit přání, aby se spojili všichni, kteří do toho mohou mluvit, a už nikdy zavření škol nedopustili, protože škola není jen o získávání informací, ale o společenském soužití, protože člověk je tvor společenský.

Zdeněk Vejmla

Děkujeme, Davide

„Co se vám vybaví, když se řekne David Stypka? Zkuste to říci jednou větou.“
Stouto prosbou jsme oslovili přes dvacet osobností, které mu byly blízko a on byl blízko jim. „Do jedné věty se David nevejde,“ stýskali si až na pár výjimek úplně všichni. Jaké jsou jejich vzpomínky na tohoto jedinečného muzikanta, novináře, básníka, přítele? A rovněž na grafika, který tento časopis pomáhal stvořit a tvořit.

Asi bychom našli vícero slov, ale za nás určíte: „Čaruj, neboj, dýchej.“

**Pavel Sotoniak, Maro Zeman,
Matěj Drabina - Bandjeez, Davidova kapela**

Víbrace. David mi stále dokáže rozvibrovat mozek k přemýšlení a pochopení mnohého. Srdce k citům a vnímání. Vyvolával ve mně závislost s ním být a mluvit. Mistr slova toho dost namluvil i jenom pohledem. Jasně, že mě někdy štvál, ale i tak to bylo „dobře jak cyp“.

Alexandra Košťálová
spolužačka z gymnázia, výživová poradkyně

David byl pro mě nejen kolegou, ale hlavně kamarádem. Hluboce mě zasáhl a vždy, když si vzpomenu, že už s námi není, je mi strašně smutno. Byl výjimečným muzikantem a osobitým zpěvákem. Byl a bude v našich srdcích žít dál nejen skrze hudbu.

Ewa Farna
zpěvačka

David mi v předvečer Štědrého dne napsal, „nemůžeš pomoci nijak, jen na mě mysli jako na zdravého“, takže se s rodinou těšíme na to, až přijde na návštěvu, dětem zahraje na španělkou cokoli si budou přát, s námi dospělými si bude do noci povídat tím svým hlubokým stylem, kdy visíš na každém slovu, aniž by ti to činilo námahu, a nejlepší bude, když nás druhý den vezme na koncert, třeba zase na parník, a tam s kapelou přehraje třetí desku, na kterou se tak těšíme - to bude štěstí.

Tomáš Poláček
novinář

Byl jediný, kdo mě oslovoval „Martečko“. Nejčastější věta, která při našich tvůrčích komunikacích zaznívala, byla „dobře jak cyp“. Všechno, co dělal, bylo přesně takové, a tak to, co mi zůstane v srdci, nacházím vedle Davidovy tvorby v písni Optaj sa dědy a v pohádce Největší dar, kde hudebně spolupracoval. Pusu do nebe.

Marta Gerlíková
producentka, režisérka, scenáristka

Vím jen to, že už nikdy nebudu stejná. Že ty jsi součástí mé smečky a já tvého hejna.

Kateřina Marie Tichá
zpěvačka a písničkářka

David byl hnacím motorem Sweetsenfestu, těžko si představuji nejen festival bez jeho podpory. Byl pro mě člověkem, se kterým nás pojila dlouhá léta profesního, ale i osobního přátelství, byli jsme vrstevníci a měl jako já tři děti, o to těžší pro mne jeho ztráta je.

Petr Korč
primátor Frýdku-Místku, zakladatel Sweetsenfestu

Vedle toho, že máme jednu rozdělanou píseň, kterou jsme spolu vytvářeli, tudíž je tím o to víc stále přítomen v mém životě, jsem obdivovala jeho tvorbu. Byl naprosto výjimečný. Byl vzorem. A hlavně to byl ryzí, nefalešný, upřímný člověk, který nehraje zbytečné hry. Tím mě uhranul. A to se promítá do jeho tvorby. Uvěřitelnost.

Beata Hlavenková
skladatelka, pianistka

Jak vypočítat poloměr kruhové dráhy elektronu, který vletí do homogenního magnetického pole o indukci B rychlostí v kolmo k vektoru indukce, Davida ve 3. ročníku gymnázia až tak moc nezajímalo. Hledal oblasti svého zájmu. Před pár lety jsme zopakovali školní výlet z devadesátého šestého pod Kralickým Sněžníkem, David večerem na kytaru doprovázel mé fyzikální a chemické pokusy. Na sraz přijel z koncertu v Praze. Druhého dne jsme se vydali autem plným hudební aparatury do Frýdku a cestou si povídali o vesmíru, kvantové fyzice a přemýšleli nad životem... David byl výjimečný člověk.

Libor Lepík
učitel matematiky a fyziky na gymnáziu

Akropole, 10. prosinec 2018. Našemu synkovi je ten den šest. Plný sál, koncert v nejlepším, já mám Ondru na ramenou a David najednou uprostřed písničky přestane zpívat, utlumí kapelu a před všemi popřeje nejmladšímu návštěvníkovi koncertu k narozeninám, bez patosu, exhibice, jako by to byla ta nejnornější věc. Lidi se přidávají a přejí s ním. Nikdy na to nezapomeneme.

Petr Skočdopole
novinář a hudebník

Mně totálně učarovala deska Čaruj - Davidův civilní projev a sametovo-medový hlas, ty texty a aranže, to bylo něco. Pak už to vzalo rychlý spád, jak už to u muzikantů bývá, když si padnou do noty. David byl nezmar a to, že když se hraje a zpívá, tak prostě není čas jít spát, jsme měli společné. Jeho nezdolná energie, se kterou táhl všechny ty večírky, mi bude chybět nejméně...

Lucie Redlová

písníčkářka

Dělám, jako že je.

Štěpán Slaný

zakladatel festivalu Banát, sportovec a politik

Dát do všeho srdce, umět precizně volit slova, přesně vyhmátnout podstatu, ctít autory a přitom být tvůrčí. A taky umět příjemnou pravdu říkat tak, že potěšila, a nepříjemnou tak, že moc nebolela. Parťák, na kterého jsem se mohla plně spolehnout. Ať už to byl David kolega novinář, sazeč a grafik nebo David kamarád, byl stejný jako jeho písničky. Takže jím, lidi, můžete fakt stoprocentně věřit.

Ivana Gračková

novinářka

Kamarád, starší brácha, který nade mnou držel ochrannou ruku, vedle kterého jsem měl pocit, že Frýdek-Místek dobývá hudebně tuhle republiku. Génus a člověk, který tady zatraceně chybí, a je mi úzko, když si vzpomenu, že tu není. Jedna z největších osobností naší země, co se zbytečně dlouho schovávala. A v první řadě táta tří dětí a partner.

Miroslav Navrátil

kytarista a zpěvák

Davidu jsem obdivoval za unikátní a neomšelou melodičnost. On to měl prostě jinak. On prostě věděl. Ale vím, že taky často hledal, tápal, ptal se a bál, a z toho následně tvořil. Napsal nádherné skladby a texty, které si rád zpívám a které stále obdivuji až tak, že mu skoro závidím, že na to všechno přišel. Často v textech významově chodil za dva, za tři rohy a nesnažil se tak poplatně jít na ruku prvoplánovému hudebnímu konzumu, mainstreamu. Byl to pro mě jedinečný muzikant a hlavně kamarád.

Jiří Krhut

muzikant, textař, bavič

Když jsme projekt domlouvali, netušil jsem, jak se mu život brzy zvrtně. Přesto pak necouvnu. Na co si jednou plácnul, to splnil, zvláště když to znamenalo pomoci druhému. Měřeno na minuty jsme spolu strávili kratičkový čas, jenže hloubku, doborotu a intenzitu měl každý okamžik s ním. A to s námi zůstane.

Barbora Filipová

produkční projektu Ostrava zpívá gospel

Jsou tři věci, které David vlastnil v míře běžně nevidané: přirozenost, pravdivost a přesnost. Přirozenost v projevu a frázování, pravdivost v setrvalém pochybování a hledání naděje a přesnost v dokonalém formulování myšlenek. David tady po sobě zbyl tak intenzivně jako nikdo jiný.

Milan Bátor

kytarista, publicista a hudební pedagog

Hlas, pergola, Sosnina, MGH, woodstock a „Stypkova“ košile, 4. A, Dobré ráno, roky, které s náma hrál v Downbelow, balónky na klobouku... Mám tě rád, Davide.

David Kopřiva

hudebník

Jeho kytara a empatie, když se snažil syna zaujmout a nechal jej brnkat na struny, aniž dal najevo, že se o kytaru bojí. Kubík má teď svou, a i když má špatnou jemnou motoriku a koordinaci, občas si na ni zabrnká... Díky Davidovi má zájem o melodii a hudbu, a to se u postižených dětí sakra počítá!

Petra Šišperová

maminka Jakuba postiženého dětskou mozkovou obrnou

Děkuji Davidovi, že jsme spolu natočili mé CD Fajne-Mjesto, byl to skvělý producent! Za všechny jamy a probdělé noci, dlouhé, a přitom tak krátké, děkuji. Je to velká ztráta.

René Souček

písníčkář

Pod mnoha vrstvami slupek přítel, co říkal pravdu, byť jedním slovem, nevyčerpatelná studnice ostrovtipu, obrovský muzikant bez bázně a předsudků, rovný chlap, který se mohl mít více rád.

Marek Hlosta

hudebník, původní člen Bandjeez

Voní tu léto
ve strání vlahý vítr
ovívá duši
Moc dobře vím, že
všechno je dobré jak cyp
Ten sníh tak tušíš

Bára Zmeková

písníčkářka, pianistka

Divoké oči kluka z vyššího ročníku na gymnasiu, který už tehdy neskutečně zpíval. Vzájemný respekt, který byl mezi náma od doby mého hraní v jeho kapele Najzar. Síla písničky Dobré ráno, kterou jsme spolu vyslali do světa. A taky hodiny intenzivních rozhovorů, které vedl David s každým, kdo mu byl někdy nablízku.

Hana Kučová

hudebnice

Byl pro mě představitelem moderního básnictví. Muž, kterého jsem poznal bohužel málo, ale o to více sebou nechal prostoupit jeho hudbu. Je pro mě vždy zdrcující, když odcházejí lidé, kteří kultivovali naši společnost a ve své tvorbě překračovali to něco navíc. David pro mě byl člověk plný humoru, lásky a síly. Věřím, že se spolu ještě někdy potkáme! Smekám kamaráde!

Štěpán Kozub

herec, režisér, zpěvák

Rodinný čas je k nezaplacení, říká Marek Němec

Oblíbený divadelní a seriálový herec má právě za sebou jedno z klidnějších období života. Dobu lockdownů totiž strávil převážně na chalupě se ženou a svými dvěma dětmi. „Bylo skvělé s nimi být,“ pochvaluje si Marek Němec, čas pro rodinu je podle něj k nezaplacení. Pokud by měl někdy v životě času nazbyt, rád by se zase vrátil na DAMU, vystudoval historii nebo přijal pěstounské dítě.

Marek Němec vinscenaci Bez roucha v pražském Divadle v Dlouhé.

Foto: Martin Špelda

Letos jste oslavil čtyřicátiny. Pociťujete nějakou změnu, životní zlom, nebo to číslo vůbec neřešíte?

Určitě to pociťuju jako milník, myslím, že měl jsem i měl mírnou depresi nebo řekl bych revizi své dosavadní osobnosti. Nakonec neproběhla ani rodinná oslava, kterou jsem plánoval, protože jsem se na to necítil. Na jednu stranu je to jen číslo, ale třeba třicátníkům je ještě spousta věcí dovolena, kdežto čtyřicátníkům už ne, takže pro mě je to určitě závazek. Možná se tomu taky dá říkat krize středního věku, záleží, z jakého úhlu pohledu se na to díváme. Ale určitě jsem to nepřešel jako jakýkoliv jiný věk.

Dal jste si do další životní etapy nějaká předsevzetí nebo sny, které byste rád zrealizoval?

To jsou věci, které spíše souvisí s mou vlastní duševní hygienou, než že by to byly sny, které by se daly zhmotnit. Navíc všem snům dala trochu na frak celá ta covidová anabáze, takže člověk se vlastně vrací do nějakého normálu a základu a přeje si takové ty věci, které si přejí staří lidi. Tak to už si přeju já.

Jak jste celé to koronavirové období zvládli doma s dětmi?

My jsme ho zvládli skvěle, protože máme naštěstí chalupu a byli jsme de-

ponováni tam. Takže já jsem to prožíval radostně, protože děti jsou malé a bylo skvělé s nimi být. Trávit rodinný čas je samozřejmě k nezaplacení. A viděl jsem třeba kvést kaštan, který mám na zahradě a který jsem nikdy předtím kvést neviděl. Pro mě to bylo opravdu krásné a šťastné období.

To naprosto chápu, protože jinak jste poměrně hodně vytížený. Ale teď se vám to po pracovní stránce asi všechno znovu rozjždí...

Zaplaťbůh, že se to rozjždí, i když mám pocit, že se to řítí dopředu s prázdnou nádrží, že to stejně neklapne a všechno

se to na podzim zase zastaví nebo pozastaví. Takže ano, užívám teď života, člověka to trochu nutí žít teď a tady.

„Mé děti by nejvíc bavilo, kdybych byl animovaný od Pixaru.“

Vedle herectví se věnujete také divadelní režii. Co vás baví více - hrát, nebo režírovat?

Musím říct, že každá ta disciplína obsahuje něco, co je nádherné, a něco, co je trochu opruz. Přítomnost na jevišti před diváky je úžasná v ten moment, kdy už tam stojíte. Ale je těžké se na to připravit, vnitřně se namotivovat a cítit se dobře, to je zásadní. Herectví je těžké řemeslo. Co se týče režie, ta mě naplňuje asi víc, protože mě baví vytvářet dobré herecké výkony s ostatními lidmi, baví mě ta důvěra a zodpovědnost. To je pro mě velká radost.

A když se vrátíme k herectví, co to filmové a televizní?

Co se týče televize, mám rád kameru a zvykl jsem si, že se člověk musí hecnout v daný moment. Ta mobilizace všech sil v jednu chvíli je velmi vzrušující. Člověk se dostává do fáze, kdy má na to množství úkolů dost sil, a teď jde jen o to, aby všechno padalo na úrodnou půdu. Strašně bychom si přáli dělat projekty, které mají smysl, se kterými vnitřně rezonujeme a které nás naplňují nějakým štěstím. A je na herci, aby si byl schopen vytvořit mentální prostor a připravit si ten „mindset“, aby to byla radost, protože já nechci chodit do práce, já se tím chci bavit. A to je velký úkol, jak zařídit, aby to takhle klaplo.

Jak vás vnímají vaše děti, když se objevíte na obrazovce? Řeší, že je tatínek známý? Sledují třeba Studio Kamarád, které moderujete?

Pro ně jsou ty pořady velmi pomalé. Oni potřebují, aby byly rychlejší. Nejvíc by je asi bavilo, kdybych byl animovaný od Pixaru. Studio Kamarád dělám spíš sám pro sebe z nějakého resentimentu, děti na něj koukají jen občas. Ale byli tam se mnou, a to pak měli oči dokořán a bylo vidět, že je zajímavá, jak pořad vzniká. Matěj se díval na nějaké seriály, a to ho baví a těší. Myslím, že jsou hrdí, že něco takového dělám. Ale to má asi každé dítě podobně. A ani moje děti, které mě snad mají rády, nejsou výjimkou.

Jak reagují, když vás vidí naživo v divadle?

Tak třeba Róza brečí, když mě vidí na jevišti. To je zajímavá věc. Já tam poskakuju, hrajeme srandu, například Mikulášovy patálie, a ona se kouká a pláče. Tatínek je na jevišti a já tam za ním ne-

Oblíbený herec vinscenaci Mnoho povyku pro nic.

Foto: Martin Špelda

můžu. Ale vyvíjí se to a bude to snad jinak, teď už jí je pět.

Na DAMU jste šel ze stavební průmyslovky. Nelitujete někdy toho, že jste se nakonec nestal architektem, jak jste původně plánoval? Co bylo impulsem změnit obor?

Byla to intuice, inklinace k tomu dívat se na svět skrz vlastní humor. Nebo nějaké vnitřní kašpárkovství, byl jsem takový vnitřní klaun. Tak jsem si řekl, že to zkusím. Moje další kroky by vedly asi na tu architekturu, která mě zajímala a zajímá. A tyhle příjímáčky byly dřív, klaplo to, a tak to dělám.

„Přál bych si mít čas a peníze na to, abych se mohl věnovat nějaké vnitřní duševní filantropii.“

Říkáte, že vás architektura stále zajímá. Vzděláváte se v téhle, případně jiné oblasti nějak dál?

Pokud se člověk věnuje režii, tak se musí pořád dovzdělávat, ale je čím dál těžší si na to najít nějaký kapacitní prostor. Od třiceti jsem učil na DAMU, přivedl jsem jeden celý ročník do Disku, takže jsme i absolvovali, a to byla pro mě nesmírně úžasná činnost, ale bohužel mi dorůstaly děti do věku, kdy mě potřebovaly, a tak se z toho stal pro mě najednou nonsens. Přesto věřím, že se k učení vrátím a mám v plánu tam nějaký vzdělávací cyklus i absolvovat. Kdysi jsem chtěl vystudovat také historii. Tak to možná udělám, až budu jako Horáček. Možná si to dám k padesátinám, tohle by mě lákalo. Hrozně moc bych chtěl mít čas a peníze na to, abych se mohl věnovat nějaké vnitřní duševní filantropii. A pak tím pomáhat i nejbližšímu okolí, rozvíjet ten svůj biotop. To je strašně důležité, jenže člověk nemůže dělat pořád všechno, je to vždy kompromis.

Když jsme u té pomoci: Jste jednou z tváří kampaně pražského magistrátu na podporu pěstounství. Dokážete si coby otec dvou vlastních dětí představit, že byste do rodiny přijal cizí dítě? Přemýšleli jste se ženou nad možností stát se pěstouny?

Velmi jsme o tom uvažovali nebo lépe řečeno stále uvažujeme, ale samozřejmě pak vždy člověk naráží na čas. V okamžiku, kdy musíte vytvářet novou rodinu a socializovat dítě do prostoru, který je rodinný a intimní, vyžaduje to strašně moc času a až nesmrtelnost od člověka, což znamená, že nechodí spát, dovzdělává se a je tam přítomen. A my si nemůžeme úplně dovolit být doma a nepracovat. Ale moje duše k tomu lne, velmi, u mě to navíc souvisí s tím, že jsem v určitém věku zjistil, že moje maminka byla adoptovaná. Takže v první řadě považuju za nějakou povinnost vrátit to zpátky a za druhé mi přijde, že to je dobrý signál vyslaný vlastním dětem. Tedy ano, pěstounství je téma, ale teď vám neřeknu, jestli to bude v úterý nebo v roce 2030, to nevím. Anebo jestli to bude nebo nebude.

Eva Vychodilová

Marek Němec (*1981)

Po studiu střední průmyslové školy stavební vystudoval pražskou DAMU, kde posléze také vyučoval. Ztvárnil několik desítek divadelních rolí, několik her rovněž režíroval. Nejčastěji působí v pražském Divadle v Celetné a Divadle v Dlouhé, dříve byl členem ústeckého Činoherního studia. Na svém kontě má nominaci na Thálii a dvě nominace na Ceny Alfréda Radoka, které také moderoval. Jako moderátora jej znají i děti z pořadů TamTam či Studio Kamarád, je také oblíbenou tváří mnoha televizních seriálů (Expozitura, Sestřičky Modrý kód) a hrál v několika filmech. Je ženatý, má dceru Rozárku a syna Matěje.

Pěstounství zvažuje jeden ze čtyř Čechů

Každý čtvrtý Čech uvažuje o přijetí dítěte do pěstounské péče. V dětských domovech a výchovných ústavech přesto stále vyrůstá šest tisíc dětí. Pražský magistrát proto rozjel kampaň, která má za cíl bourat mýty a pěstounství podpořit.

Jeden z vizuálů kampaně Noví pěstouni s fiktivními rodiči Honzou Dědkem a Lucí Benešovou.

Foto: www.novipestouni.cz

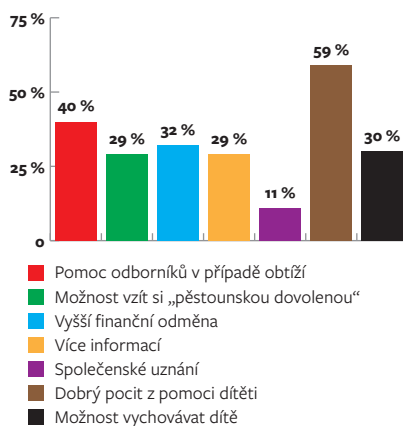
O tom, že by děti měly vyrůstat raději v pěstounské než v ústavní péči, je přesvědčena naprostá většina Čechů. Z průzkumu, který byl proveden na vzorku 1055 obyvatel ČR ve věku 18 až 65 let, vyplynulo, že si to myslí 94% lidí. O pěstounství uvažuje téměř čtvrtina populace, ale jen 1,3 procenta lidí má přijetí dítěte v plánu. Stejně jako u jiných forem náhradní rodinné péče je snazší najít rodiny mladším dětem. Zatímco dítě do pěti let věku by přijalo 73% zvažujících, dítě starší deseti let už jen 32% z nich. „O pěstounství navíc stále koluje řada stereotypů a čtvrtina lidí nezná rozdíl mezi pěstounstvím a adoptí,“ komentuje Martin Hajný z agentury PR Konektor, která kampaň připravila.

Třetinu Čechů třeba odrazuje to, že už děti mají nebo si připadají příliš starší. Přitom fungující domácnosti a starší rodiče patří mezi nejvhodnější žadatele o pěstounství. K důvodům, které by naopak lidi motivovaly k přijetí dítěte, patří dobrý pocit z pomoci nebo možnost dítě vychovávat. Pro některé je zajímavou možností vzít si „pěstounskou dovolenou“, kdy se o dítě několik dní v roce postarají vychovatelé, nebo možnost využít pomoci odborníka. Třetina dotázaných by ocenila vyšší finanční odměnu.

Ti, kteří se už pěstouny stali, často hovoří o nejlepším rozhodnutí života. „Není nic důležitějšího, než aby dítě vyrůstalo v milující rodině,“ říká k tomu Milena Johnová, radní hl. m. Praha pro sociální politiku a zdravotnictví. „Děti

jsou radost. Jsou tím, co člověka naplňuje. To, proč žijeme. Každý dřív nebo později dospěje do stadia, kdy je připravený předat své zkušenosti a dovednosti někomu dalšímu. Pěstounství umožňuje tuhle potřebu naplnit i lidem, kteří děti mít nemohou, a zároveň dává možnost opuštěnému dítěti vyrůstat v rodině. To je to nejdůležitější. Dát mu šanci,“ dodává k tomu pan S., který s partnerem přijal do pěstounské péče dva chlapce.

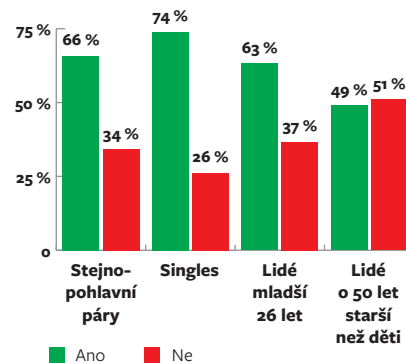
Které z těchto faktorů by vás motivovaly k tomu, abyste přijali dítě do pěstounské péče?

Právě pěstounství stejnopohlavními páry je v poslední době hodně diskutovaným tématem, kterému jsme se věnovali v posledním čísle Pěstounových. Z průzkumu vyplynulo, že na výchově dětí homosexuály a lesbami se shodnou

přes dvě třetiny Čechů. Podporu mají pěstouni stejného pohlaví spíše u žen (78%) než u mužů (54%) a dále mladých od 18 do 35 let (77%).

Je podle vás správné, aby se mohli pěstouny stát lidé z následujících skupin?

Tvářemi kampaně nazvané Noví pěstouni, která se zpočátku tvářila jako reklama na nový televizní sitcom, se stali herci Marek Němec, Lucie Benešová, Jana Stryková a moderátor Honza Dědek. „Snažíme se ukázat, že pěstounství je podobné jako rodičovství plné výzev, ale všichni pěstouni vám potvrdí, že je to povolání, které za to stojí,“ vysvětluje Milena Johnová. Podle Martina Hajného se dopad kampaně plně projeví až za delší dobu. „Město ale už teď registruje nárůst žadatelů o pěstounství, doufáme tedy, že se to odrazí i v dlouhodobém horizontu,“ uzavírá jeden z autorů kampaně.

Eva Vychodilová

Kojeneckým ústavům po dlouhých peripetiích konečně odzvoní

Po desetileté debatě budou v Česku konečně zrušeny kojenecké ústavy. Poslanecká sněmovna stihla před volbami na poslední chvíli projednat a schválit novelu zákona o zdravotních službách, kterou následně podpořil Senát a podepsal prezident. Od roku 2025 tak bude i u nás platit zákaz umisťování dětí do tří let do ústavní péče.

Foto: Pixabay.com

Většina odborníků se dlouhodobě shoduje na tom, že věk dítěte do tří let je klíčový pro jeho další vývoj. Varování zaznívá od psychologů již od 40. let minulého století. Významnou osobností na tomto poli je John Bowlby, který prokázal, že dětem nestačí uspokojit pouze biologické potřeby, ale potřebují navázat rovněž citovou vazbu k pečující osobě. Mnoha průzkumy je dokázáno, že pokud dítě nemá v prvních měsících svého života naplněnu potřebu lásky a bezpečí, je u něj způsobena citová deprivace, jejíž následky si nese až do dospělosti.

Už v 60. letech 20. století pak byly popsány negativní dopady ústavní péče dětí do tří let také českými psychology Zdeňkem Matějčkem a Josefem Langmeierem. Ti ve svých výzkumech prokázali, že děti, které nenavázaly citovou vazbu s pečujícím člověkem, mají oproti svým vrstevníkům opožděný vývoj řeči, psychomotoriky i rozumových schopností. Problémy mají i v pozdějším věku, kdy nejsou schopny navázat smysluplné vztahy a celkově zaostávají v oblasti sociálních dovedností. Matějček s Langmeierem na základě svých pozorování popsali pět typů osobnosti deprimovaného dítěte, které označili za časně následky psychické deprivace.

Ústavní péče zkrátka nemůže nahradit péči rodinnou, kde se o dítě stará více

osob, které v podstatě soupeří o jeho pozornost. Naproti tomu v ústavu je o více dětí pečováno jednou osobou, která nemůže naplnit potřebu lásky pro všechny, a dochází tedy naopak k soupeření dětí o pozornost pečující osoby. Oponenti navzdory těmto závěrům stále argumentují dostatkem hraček nebo jídla, profesionálním zdravotnickým zázemím a přítomností odborného personálu v ústavech. Tato péče pro jedno dítě zároveň stojí desítky tisíc korun měsíčně ze státní kasy.

Česká republika v každém případě zůstala mezi posledními zeměmi Evropy, kde jsou nejmenší děti stále umisťovány do ústavů. Zákonem je to dávno zakázáno i v postkomunistických zemích jako Srbsko, Rumunsko nebo Chorvatsko, kde je věková hranice nastavena na tři roky života. Na Slovensku byly kojenecké ústavy zrušeny už v roce 2006, kdy byla zvednuta věková hranice pro umístění dítěte do ústavu na šest let, stejnou hranici mají i Španělé. V Polsku byla věková hranice nastavena na 10 let a ve Velké Británii je ještě vyšší, dokonce 12 let. Konečně se tedy i my zařadíme mezi vyspělé země, kterým není lhostejná budoucnost dětí. Nadále však budou moci být do ústavní péče svěřovány těžce postižené děti nebo sourozenecké skupiny.

Markéta Neubergová

Z HISTORIE

První kojenecký ústav byl u nás zřízen v roce 1922, ovšem rozmach těchto institucí nastal během 50. let 20. století, když se k moci dostali komunisté, kteří usilovali o potlačení náhradní rodinné péče. V tomto období u nás fungovalo přes 50 ústavních zařízení, která ale začala být po roce 1989 redukována.

V dnešní době v České republice zůstávají dva kojenecké ústavy v pravém slova smyslu, tedy zařízení, kde je poskytována péče dětem od narození do třetího roku jejich života. Od roku 2018 do roku 2020 došlo k výraznému snížení umisťování nejmenších, a to ze 441 na 265 dětí. Na většině území Česka se už podařilo vytvořit dostatek alternativ a přijímání dětí do ústavní péče je tedy minimální, někde však stále jde o desítky dětí ročně, hlavně na Mostecku a Plzeňsku.

Debata o zrušení kojeneckých ústavů se u nás vedla po deset let, už v roce 2011 bylo „slíbeno“ jejich zrušení, nakonec k němu ale bohužel nedošlo. K roku 2011 bylo v České republice 34 kojeneckých ústavů, jimiž během roku 2010 prošlo přes dva tisíce dětí. K jejich uzavření byla Česká republika vyzvána mezinárodní organizací UNICEF, jež zastupuje práva dětí. V tomto období vyjádřil tehdejší ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek postoj vlády slovy: „Chceme do konce roku 2013 dosáhnout toho, aby děti nebyly umisťovány do ústavní péče, pouze do péče individuální. K 1. lednu 2014 nebude umístění dětí do tří let možné, do roku 2016 toto omezení rozšíříme na děti až do sedmi let věku.“

Do roku 2014 měl přijít v platnost zákon, který by provoz kojeneckých ústavů na našem území zrušil. V listopadu roku 2020 byla ČR kritizována i Evropským výborem pro sociální práva Rady Evropy kvůli porušování Evropské sociální Charty při umisťování dětí nízkého věku do ústavní péče. Nyní jsme se tedy konečně dočkali změny.

Představy žadatelů a potřeby dítěte jsou jako puzzle

Bezpečná přijímající péče v přirozeném prostředí rodiny plné lásky a vzájemnosti je nesmírně cenná, říká k nezbytnosti pěstounské péče vedoucí oddělení sociální ochrany Krajského úřadu Moravskoslezského kraje Eva Hrbáčková. Ke zvýšení prestiže pěstounství by podle ní pomohla celorepubliková kampaň a navýšení odměn pro pěstouny.

Foto: Archiv Evy Hrbáčkové

Máme za sebou měsíce lockdownů, zavřených škol i úřadů. Promítla se koronavirová krize do procesu umísťování dětí do náhradních rodin?

Mimořádná opatření měla bohužel negativní dopad i na proces zprostředkování pěstounské péče. V některých případech docházelo k delšímu setrvání dítěte v přechodné pěstounské péči. Taktéž rozhodování soudu, třeba ve věci zbavení rodičů jejich práv, probíhalo s delší časovou prodlevou a celý systém nebyl tak pružný jako za normálních okolností. Můžu však říct, že obětavým a zvýšeným úsilím kolegyň na úseku náhradní rodinné péče se vývoj jednot-

livých případů dětí podařilo zvládnout bez větších kolizí.

V pěstounské péči je nyní v Moravskoslezském kraji (MSK) téměř tisícovka dětí. Počet dětí umístěných v uplynulých dvou letech do pěstounské péče (PP) však přibližně o čtvrtinu klesl. Evidujete menší zájem ze strany pěstounů?

Počet žádostí o osvojení a pěstounskou péči klesá, nicméně počet žádostí o PP na přechodnou dobu se drží v dlouhodobém průměru. Rok 2013 a 2014 byl na počet přijatých žádostí velmi vysoký, což souviselo s přijetím novely Zákona o sociálně-právní ochraně dětí a uzáko-

něním přechodné pěstounské péče jako takové. Klesající trend v počtu podaných žádostí je problém, se kterým se potýká celá republika. Můžu se domnívat, že počet nových zájemců klesá z důvodu náročnosti péče o děti, ale může jít i o souvislost s nízkým finančním ohodnocením pěstounů.

Objevily se během uplynulého roku a půl nějaké problematické rodiny, kde situaci nezvládali?

V průběhu „covidové doby“ jsme nezaznamenali zvýšený výskyt předčasného ukončení pěstounské péče. Pokud se řešily nějaké problémy související

s distanční výukou, pak se k nám takové informace nedostaly, neboť tyto situace pomáhají rodinám řešit primárně doprovázející organizace pěstounů a případně orgán sociálně právní ochrany dětí v místě bydliště.

Pěstouni jsou bohužel stále společností zjednodušeně vnímáni jako ti, kteří „jsou doma, hrají si s dětmi a berou za to peníze“.

Kampaň Dejte dětem rodinu běží v rámci MSK už více než 10 let. Co se změnilo v průběhu let? Co se daří a co nedaří?

Jako významný mezník vnímám novelu Zákona o sociálně-právní ochraně dětí, účinnou od 1. ledna 2013. Došlo k navýšení finančního zabezpečení pěstounských rodin a byla stanovena povinnost uzavřít dohodu s doprovázející organizací. Ta nabízí pěstounům pomoc a podporu, sdílí s rodinami radosti, ale i starosti. Součástí doprovázení je povinné vzdělávání pěstounů, možnost hlídání dětí, konzultace problémových situací, zajištění odborné pomoci a bezpečného kontaktu s bio rodinou. Za podstatný posun lze považovat i to, že v současné době většina dětí do dlouhodobé pěstounské péče přechází z pěstounské péče na přechodnou dobu, ne z péče ústavní.

Nicméně od roku 2013 nedošlo k navýšení odměn pěstounů, navíc jsou bohužel stále zjednodušeně vnímáni jako ti, kteří „jsou doma, hrají si s dětmi a berou za to peníze“. K dalšímu rozvoji PP by dle mého názoru pomohla dlouhodobá celorepubliková kampaň zaměřená na získání nových zájemců, a zvýšení prestiže pěstounství a navýšení odměn pěstounů, aby se mohli v klidu věnovat svěřeným dětem a neřešit ekonomickou situaci rodiny.

Kolik dětí v MSK momentálně čeká na umístění do pěstounské péče? Jaké je srovnání s jinými kraji v republice?

V evidenci máme bezmála šest set dětí, které jsou umístěny mimo biologickou rodinu. Největší počet, asi čtyři sta dětí, je starších deseti let. Stále je velmi obtížné nalézt rodinu pro sourozence, děti jiného etnika, staršího věku nebo děti se zdravotním postižením. Každým rokem zprostředkuje krajský úřad novou rodinu téměř stovce dětí. V rámci republiky počet dětí v náhradní rodinné péči v našem kraji spíše ke dvaceti procentům.

Plánujete zase uspořádat celodenní happening u příležitosti Dne pěstounství?

V letech 2017 až 2019 MSK ve spolupráci s více než 15 organizacemi uspo-

řádal tři úspěšné ročníky „Dne pěstounství“, které se setkaly s řadou pozitivních ohlasů. V roce 2020 byla realizována úspěšná akce „Dny rodin“, kdy se podařilo skloubit propagaci náhradní rodinné péče s prorodinnou politikou MSK. Během září budou moci rodiny s dětmi v rámci „Dnů rodin“ navštívit zdarma tři krásná a zajímavá místa v kraji s doprovodným programem.

Chystáte i nějaké další akce či podpůrné projekty zaměřené na náhradní rodičovství?

Navázali jsme spolupráci s Nadací J & T, která dlouhodobě podporuje náhradní rodinnou péči, nabízí pomoc krajům a hledá kroky k úspěšné transformaci ústavní péče. Máme zájem lépe a efektivněji zajistit poskytování pěstounské péče na přechodnou dobu, proto jsme se rozhodli uspořádat pro pěstouny víkendové pobyty na horách. Oni sami zároveň přispějí svými náměty k možným systémovým změnám.

Co byste vzkázala lidem, kteří pěstounství zvažují? Co především by měli budoucí pěstouni dobře rozmyslet, než se na tuto cestu vydají?

Bezpečná přijímající péče v přirozeném prostředí rodiny plné soudržnosti, lásky, vzájemnosti a blízkosti je něco nesmírně cenného, co si lidé mohou dát navzájem jediné tehdy, když spolu žijí. Děti, které neměly možnost vytvořit si bezpečné citové pouto ke svým rodičům, byť náhradním, se cítí být špatné, nevěří lidem a příliš se nezajímají o svět kolem. Okolí je pak vnímá jako děti s poruchami chování, učení. Bývají konfliktní, agresivní, mívají problémy respektovat hranice, často mají potíže s užíváním návykových látek. To je jeden z hlavních důvodů, proč má PP smysl. Stát se pěstounem je určitě zásadní životní krok a je nutné si uvědomit, že biologické rodičovství je zcela jiné než to náhradní. Pokud však někdo cítí, že má prostor ve svém srdci a ve svém domově, že je připraven víc dávat než dostávat, poďte a staňte se pěstounem!

Český systém péče o ohrožené děti sklízí dlouhodobě kritiku domácích i zahraničních institucí. Transformace ústavních zařízení je nutná.

Kdybych se dnes rozhodla, že jdu do toho, jak dlouho trvá proces od chvíle, kdy Vás úřad osloví, do chvíle, kdy dostanu svěřeno dítě do péče?

Od přijetí žádosti přes sociální šetření, posouzení zdravotního stavu, psychologické posouzení až po vydání rozhodnutí o zařazení uplyne doba přibližně

jednoho roku. Naší snahou je tuto dobu zkrátit. Co se týká doby od zařazení do evidence k samotnému přijetí dítěte, je to velmi individuální. Někteří žadatelé přebírají rozhodnutí a vzápětí jsou osloveni k již vytipovanému dítěti, jiní žadatelé jsou v evidenci i několik let. Představy žadatelů, jejich celkové rodinné zázemí na straně jedné a potřeby dítěte na straně druhé jsou jako puzzle – někdy o deseti dílcích, někdy o tisíci dílech.

Pokud někdo cítí, že má prostor ve svém srdci a ve svém domově, že je připraven víc dávat než dostávat, poďte a staňte se pěstounem!

Jak to je v MSK s počty dětí do tří let umístěných v ústavě? Pokud by se koenečně zrušily, byl by dostatek pěstounů na přechodnou dobu?

ČR je jednou z posledních zemí v Evropě, kde je možné umisťovat děti do tří let do ústavní péče. Například Slovensko zákaz přijalo v roce 2016, nyní se týká už i dětí do šesti let. V Polsku není možné umisťovat do ústavů děti do 10 let. Český systém péče o ohrožené děti sklízí dlouhodobě kritiku domácích i zahraničních institucí. Stále chybí systematické propojení a nastavení jednotné spolupráce napříč resorty. Transformace ústavních zařízení je bezesporu nutná, nicméně se domnívám, že ten pověstný míč je na straně vlády, potažmo ministerstva práce a sociálních věcí.

V MSK máme jeden dětský domov pro děti do tří let s kapacitou 10 míst, kde jsou děti dlouhodobě v převážné většině z důvodu vážných zdravotních omezení, nikoliv důvodů sociálních. V současné době pro náš kraj pořípadné zrušení možnosti umístění dítěte do takového typu zařízení nepředstavuje problém, nicméně ruku v ruce je nezbytná podpora PP na přechodnou dobu, jakožto legislativně ukotvené alternativy ústavní péče.

Eva Vychodilová

Eva Hrbáčková

V roce 2003 ukončila studium na Zdravotně-sociální fakultě Ostravské univerzity, poté pracovala jako sociální pracovník v sociálních službách a v dětském domově. Od roku 2012 působí na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje, odboru sociálních věcí, z počátku na úseku náhradní rodinné péče, od roku 2018 jako vedoucí oddělení sociální ochrany.

Školní asistenti obrušují třecí plochy

Od loňského září realizuje RKC Chaloupka projekt Podpora inkluzivního vzdělávání pro sociálně vyloučené lokality v Ostravě.

Projekt a jeho aktivity jsou zaměřeny na děti z takzvaně sociálně vyloučených lokalit, tedy z prostředí, které je nerovinné a není pro ně dostatečně podnětné.

Jedná se o děti, které nemají dostatečnou slovní zásobu, plynulost řeči a výslovnost není srovnatelná s vrstevníky, vyrůstajícími v podpůrném prostředí, logicky pak tyto děti mají zhoršený start už při nástupu do základní školy. Pomocí jim mají nejen školní asistenti, které si partnerské školky díky projektu mohou dovolit financovat, ale i další podpůrné pozice, třeba odborní specialisté. Projekt se nezaměřuje pouze na děti, ale taky na rodiče, a pracuje s nimi v rámci workshopů.

Práce školního asistenta je rozmanitá a liší se i lokací a specifiky mateřské školy, ve které působí. „Děti ze znevýhodněného prostředí často neznají dodržování režimu, který je nezbytný pro bezproblémové fungování nejen ve škole, ale i v životě. Jejich rodiče těžce nesou počáteční nespokojenost dětí a na jejich naléhání vynechávají docházku. Ona nespokojenost bývá dána i tím, že se po dětech chce něco, na co nejsou zvyklé, například respektování pravidel a denního řádu. Zmírňovat obavy rodičů z toho, že se dětem ve školce nelíbí, je jednou z rolí školního asistenta,“ říká koordinátorka projektu Barbora Brusová. „Náplní práce školního asistenta je motivovat děti i rodiče k pravidelné školní docházce, zajistit srozumitelné předání informací rodičům a díky znalosti sociokulturního prostředí rodiny pomáhat překonávat bariéru mezi školou a rodinou vyplývající z odlišných životních podmínek,“ dodává projektová manažerka Tereza Polochová.

„Pokud chceme měnit postoj dětí k celému systému vzdělávání, musíme pracovat s rodinou jako celkem,“ vysvětluje odborný garant Edita Kozinová. „Školní asistenti dokážou zmírňovat třecí plochy mezi rodinami, kde rodiče sami neabsolvovali předškolní vzdělávání a mateřskou školou a jejími požadavky. Školní asistenti se v rámci projektu scházejí, předávají si své zkušenosti a sdílejí témata, ve kterých by potřebovali podpořit.“

Díky projektu se jim pak takové podpory dostane skrze odborníky z různých profesí, kteří školní asistenty vzdělávají. V minulosti proběhlo vzdělávání na

téma syndromu CAN, tedy syndromu zneužívání a zanedbávání dítěte, kde lektor mimo jiné uvedl, že o zanedbávání můžeme hovořit i v případě nedodržování zdravého životního stylu, když rodiče dítěti dovolují konzumovat cukrovinky a sladké sycené nápoje.

Velká diskuze mezi školními asistenty pak nastává ohledně toho, jak rodičům tyto citlivé informace, že vlastně dítěti ubližují, předávat. „Na setkáních se školní asistenti s ostatními shodují, že je těžké mluvit s rodiči o tom, že by měli dělat něco jinak,“ dodává Barbora Brusová. Dalším velkým tématem dětí ze znevýhodněného prostředí je špatná výslovnost, tempo řeči a velikost slovní zásoby, shodují se školní asistenti. Pro tyto děti existuje podpora ve formě možnosti docházet do Neformálního klubu Chaloupka za odborným specialistou, který se dětem věnuje a rozvíjí všechny složky jazykových projevů.

„Odborní specialisté jsou nápadití a kreativní a používají různé formy her, karet nebo knih, aby děti zaujaly a podpořily je v jejich vyjadřovacích schopnostech,“ uvádí koordinátorka projektu. „Přicházejí sem děti, které nejsou zvyklé odpovídat celou větou, nemají rozvinutou slovní zásobu adekvátně věku, rodiče sami mají horší vyjadřovací schopnosti a nedbají na řečový vývoj dítěte, a děti nemají kde čerpat,“ doplňuje jeden z odborných specialistů působících v Neformálním klubu RKC Chaloupka.

„Uvědomujeme si, že rodiče jsou těmi, kdo předává hodnoty dětem, a snažíme se v projektu věnovat také jim,“ říká dále Barbora Brusová. „Pro rodiče pořádáme workshopy, při kterých si povídáme o tom, jak se postavit ke vzdělávání svých dětí, aby si uvědomili jeho důležitost pro budoucí život svých dětí. Odborní lektori vedou rodiče k tomu, aby děti měly zázemí, režim, podporu ve vzdělávání, aby rodiče dokázali komunikovat se školou, chápali vývojové fáze dítěte a jeho potřeby, obecně řečeno, zvýšili si své rodičovské kompetence, a mohli tak své děti podpořit a pomoci jim k nějaké zajímavé profesi, která pak bude dítě v životě naplňovat,“ upřesňuje koordinátorka projektu význam práce s rodiči.

„Práce na projektu nás baví a vidíme v něm smysl. Nejde o rychlou změnu, ale spíše o to, narušit postupnými a systematickými kroky zažité fungování rodin ze sociálně vyloučených lokalit a pomoci jim posunout sebe, a zejména pak své děti k možnosti vidět svou budoucnost ve vzdělání,“ hodnotí dosavadní práci na projektu inkluzivního vzdělávání pro sociálně vyloučené lokality v Ostravě, registrační číslo CZ.02. 3. 61/0.0/0.0/19_075/0016965, jeho realizátoři.

Barbora Brusová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Asistovaný kontakt – poslední naděje, jak nepřijít o děti

Rozpad rodiny s sebou často nese také spor o svěření dětí do péče. To je pro rodiče nejčastějším důvodem pro využití tzv. asistovaných kontaktů.

Foto: Shutterstock

Ty spočívají v zajištění bezpečného setkávání dítě s osobou, v jejíž péči dítě není, ať už je to rodinný příslušník nebo jiná osoba blízká. „Co se týká péče o děti, aktuální spory často nedovolují rodičům přistoupit na dohodu. Ex partneři jsou obvykle poznamenáni soudními spory a to se pak odráží na jejich komunikaci,“ vysvětluje projektová manažerka a koordinátorka asistovaných kontaktů RKC Chaloupka Tereza Polochová a dodává: „Vždy doporučujeme využití mediace, díky níž by měli k dohodě dojít. Pokud ale ani tato služba nevede k cíli, nezbyvá než čekat na rozhodnutí soudu.“

Do té doby bývá dítě umístěno do péče jednoho z rodičů a kontakt s druhou stranou je značně omezen. „V tuto chvíli nás typicky znevýhodněné osoby kontaktují, případně se obrátí na OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí) s žádostí o poskytnutí asistovaných kontaktů s cílem umožnit setkání s dítětem,“ upřesňuje Polochová.

Setkávání probíhá za přítomnosti odborných pracovníků, kteří zajišťují pro dítě bezpečné prostředí. „Dbáme na to, aby se o nepřítomném rodiči nemluvílo negativně, aby se na dítě netlačilo, proč se s rodičem v minulosti nechtělo vidět, proč se ho bojí a podobně,“ říká Edita Ondarza, pracovnice pro asistované kontakty. Děti nechtějí ublížit ani jednomu z rodičů, odpovědi by tedy stejně byly nevypovídající, jen by je to

tlačilo do kouta a celé setkání by se nepříjemnilo. „Setkáváme se i s tím, že si děti zvyknou na pečující osobu, a pak i krátká vynechávka kontaktu s druhým rodičem může způsobit blok, na kterém musí zapracovat všichni aktéři kontaktu,“ uvádí Ondarza.

Cílem služby je dosáhnout toho, aby setkávání mohlo probíhat bez asistence odborného pracovníka v přirozeném prostředí aktérů. Cesta vede nejčastěji přes pracovníka OSPODu. „Domluvíme si individuální pohovory, většinou s osobou pečující, s druhým rodičem a s dětmi. Tam často slyšíme příběhy a historie sporů, rodiče na sebe vzájemně hází vinu, a my to odrážíme,“ objasňuje pracovnice. Snahou je nasměrovat je na to, že teď nejde o vyřešení sporu dospělých, který je často neřešitelný, ale o nastavení bezpečného kontaktu rodičů a osob blízkých s dětmi.

„S dětmi pracujeme citlivě, snažíme se nebýt dalším ‚pracovníkem v obleku‘, který se stroze ptá stylem ‚Ahoj děti, u koho chcete být?‘. Nejprve navazujeme kontakt při nějaké hře a přirozeně se dostáváme k tomu, co by děti potřebovaly, aby jim bylo s nepečující osobou blízkou dobře,“ popisuje Tereza Polochová. Teprve po nastavení pravidel s dospělými i dětmi a sepsání dohod o poskytování služby je domluven samotný kontakt. Ke každé rodině se přistupuje individuálně, je možno využít také doplňko-

vých služeb konzultace, psychologa či poradenství.

Celý proces trvá v Chaloupce tři měsíce. Poté je sepsána souhrnná zpráva pro OSPOD, případně pro soud. Pokud by služba nebyla dostačující, je možné ji využít opakovaně. Snahou je z asistovaného kontaktu přejít na asistované předávání, kdy jsou pracovníci přítomni jen u vyvednutí dětí na určeném místě a poté jejich vrácení osobě pečující. Po ukončení služby by rodiče měli zvládnout předávání sami. „Někdy je to složitější, zejména pokud má některý z rodičů trestní minulost nebo záznam o týrání. V takových případech je úspěchem i zkrácený asistovaný kontakt, který je startovní čarou pro postupné budování důvěry, tu my nejsme schopni v krátkém časovém rozmezí zajistit,“ dodává Polochová.

Služba asistovaných kontaktů je často jedinou možností, jak může dojít ke styku s dítětem. Problémem je najít na tuto službu prostředky. „Podávali jsme si žádosti o dotace, ale zatím bez úspěchu, přitom jsme jedna ze dvou organizací, které v Moravskoslezském kraji službu nabízejí, a poptávka je velká,“ vysvětluje ředitelka RKC Chaloupka Edita Kozinová.

Vždy jednou za tři měsíce bylo v RKC Chaloupka zavedeno zprostředkování služby jedné sociálně slabší rodině. Tu dotuje organizace z vlastních zdrojů. „Vnímáme nutnost reagovat na potřeby rodin, potýkajících se s rodinnými krizemi a rozvodovostí. V souvislosti s epidemiologickou situací cítíme také nárůst poptávky rodinného poradenství. Bylo by fajn, kdyby na to reagovali i poskytovatelé a my dokázali zachraňovat rodiny, a hlavně děti. Ty se v nepříjemných situacích ocitají bez vlastního přičinění a následky si nesou až do dospělosti. Zejména v pomoci dětem z ohrožených rodin a rodin v krizi vidíme velký smysl,“ uzavírá Kozinová.

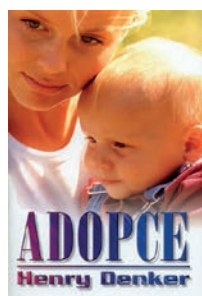
Pokud byste službu asistovaných kontaktů chtěli podpořit nebo využít, neváhejte se obrátit na Terezu Polachovou na emailu polachova@chaloupkaostrava.cz nebo na telefonu 728 315 714.

Tereza Polachová

Náhradní rodina opět na stránkách románů i filmovém plátně

Osiřelé a opuštěné děti byly vždy vděčným námětem příběhů. Do minulého čísla se nám všechny tipy nevešly, přinášíme tedy pokračování kulturního mixu, jehož témata se dotýkají pěstounství nebo adopce. Některé z románů, příruček či oscarových snímků jsou přínosné pro samotné děti v náhradních rodinách.

Čtení pro dospělé

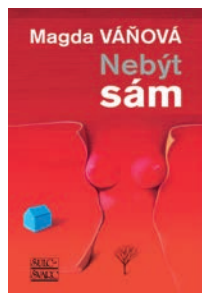

Henry Denker: Adopce

Napínavý příběh nelítostné soudní bitvy mezi biologickými a adoptivními rodiči malého Scotta. Denkerovo mistrovské vyprávění graduje až do samotného závěru, kdy soudce vyřkne svůj ortel a jen jeden pár bude moci říct: „To dítě patří nám.“ Čtvrt století starý americký román, který o deset let později vydalo ostravské nakladatelství Domino, boduje na serveru databazeknih.cz s 91% procenty.

Dagmar Zezulová: Domov je místo, odkud tě nevyhodí: ... ani když vyrosteš

Lékařka Dagmar Zezulová je matkou šesti dětí, z toho čtyř v pěstounské péči. Příběh dospívání vlastních i přijatých dětí vycházel původně pod její přezdívkou Maceška na webu Rodina.cz. Paralelně s mapováním osudů své velké rodiny v průběhu patnácti let vydala autorka rovněž odbornou knihu Pěstounská péče a adopce.

Magda Váňová: Nebýt sám

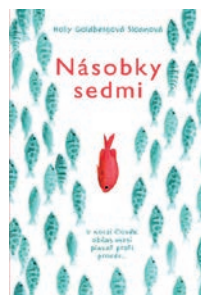
Kousek od Závie leží Hokuteple a tam je ráj. V řeckách teče limonáda, z nebe padá zmrzlina a čokoláda roste holkám a klukům přímo v kapsách. Tuhle pohádku vyprávěla maminka Konrádovi před spaním a potom oba jeho rodiče zahynuli při autohavárii. Vyrůstal u bezradného strýce a zatrpklé tety a až

v dospělosti si uvědomil, jak byl osamělý. Příběh o přátelství, snaze přiblížit se svému dětskému ráji a nezůstat sám z pera vyhledávané české spisovatelky, novinářky a překladatelky.

Zacíleno na děti

Astrid Lindgrenová: Rasmus tulákem

Devítiletý Rasmus žije v dětském domově. Není tam šťastný, a ani nemůže doufat, že by se někdy dostal do náhradní rodiny. Přicházející zájemci si totiž vždycky vyberou roztomilou holčičku se zlatými kudrnami. Jednoho dne se Rasmus rozhodne utéct a cestou se seznámí s tulákem Oskarem. Spolu pak putují dál a potká je nejedno dobrodružství. Oblíbený příběh legendy dětské literatury Astrid Lindgrenové.

Holly Goldberg Sloanová: Násobky sedmi

Dojemný a vtipný multikulturní příběh nejprodávanější romanopiskyně New York Times, určený čtenářům napříč

generacemi, od vrstevníků dvanáctileté hlavní hrdinky až po seniory. Ti, které osudy malé Willow, jež přijde o vlastní, a nakonec i o adoptivní rodiče, chytily za srdce, oceňují zejména neotřelý literární styl citlivě napsaného dojemného čtení plného moudra, která všem dlouho rezonují v mysli.

Maruška se chystá na cestu a další publikace

Ministerstvo práce a sociálních věcí vydalo na konci roku 2019 sešity a komiks pro děti vysvětlující osvojení a pěstounskou péči. Publikace Maruška se chystá na cestu, Pepík má oslavu,

Pavlíkova dobrodružná plavba či komiks Dva v PP mají hravým způsobem přiblížit formy a tematiku náhradní rodinné péče. Jsou určené především dětem, které se ocitly mimo vlastní rodinu, a jejich smyslem je pomoci porozumět nastalé situaci. Všechny jsou zdarma ke stažení na internetové stránce pravnadetstvi.cz.

Oscarové hity natočené podle knižních bestsellerů

Pravidla moštárny

Píše se rok 1943 a v mainském St. Cloud's se ředitel sirotčince a gynekolog Wilbur Larch snaží vytvořit co nejlepší prostředí pro opuštěné děti a zároveň jim hledá adoptivní rodiče. Nelegálními potraty pomáhá i ženám v nouzi. Jeho oblíbencem se stane Homer Wells, dvakrát adoptovaný a dvakrát odmítnutý

nadaný sirotek... V hlavních rolích amerického filmového dramatu z roku 1999, které natočil režisér Lasse Hallström podle stejnojmenného románu Johna Irvinga z roku 1985, si zahráli Tobey Maguire, Michael Caine či Charlize Theronová. Snímek získal dva Oscary a na dalších pět byl nominován.

Philomena

V roce 2013 natočil britský režisér Stephen Frears životopisné drama s Judi Denchovou v hlavní roli. Ztvárnění příběhu matky, jejíhož syna irské jeptišky ve třech letech násilně odebraly a odeslaly k adopci do Ameriky, a ona pak strávila marným hledáním svého dítěte padesát let života, si vysloužilo hned čtyři nominace na Oscara. Předlohou snímku je stejnojmenná kniha britského novináře Martina Sixsmitha, na něhož se Philomena obrátila s prosbou o pomoc syna konečně vypátrat.

Lemony Snicket - Řada nešťastných náhod

Rodinná černá komedie natočená podle série dětských knih amerického spisovatele Daniela Handlera. Příběhy, který autor psal pod pseudonymem Lemony Snicket, vypráví o třech osiřelých sourozencích. Po ztrátě rodičů krácejí životem cestou plnou katastrofálních nezdarů i krásných překvapení, a to pod dohledem vychytralého strýce Olafa, který je chce připravit o dědictví. Ve snímku z roku 2004 režiséra Brada Silberinga uvidíme Jima Carreyho, Meryl Streepovou nebo Dustina Hoffmana. Oscar za nejlepší masky. Nedávno příběh zpracoval v podobě seriálu také Netflix.

Harry Potter

Sirotka Harryho Pottera vyrůstajícího s nesnesitelně rozmazleným bratrancem

u tety a strýce asi netřeba představovat. Úspěšný několikadílý bestseller J. K. Rowlingové o chlapci, který zůstal naživu a nakonec našel svou rodinu v Bradavické škole čar a kouzel, se dočkal díky režisérům Chrise Columbusovi, Davidu Yatesovi či Alfonsu Cuarónovi neméně úspěšných filmových adaptací. Některé se mohou pochlubit řadou oscarových nominací a už léta je hltají děti i dospělí po celém světě.

Hudební všehochuť

Čokovoko & Midi Lidi: Adopce

Odlehčený song dívčího dua Čokovoko a electro undergroundové hudební skupiny Midi Lidi ke komedii jejího frontmana Petra Marka. Snímek Nic proti ničemu vypráví o falešném pedofilovi v občanském sdružení adoptovaných.

Mimosféry: Nebe v nás

Motivační skladbu Nebe v nás natočila kapela Mimosféry pro děti z dětských domovů. Její členové, z nichž někteří také vyrůstali bez rodičů, v ní říkají, že každý má možnost jít si za svými sny, ať už vyrůstá kdekoliv. Hostem je houslista Karel Holas z Čechomoru, klip pokřtil houslista Pavel Šporcl.

Cesta za snem: Díky, mámo a táto / Song 2019

Předloňský song neziskové organizace Cesta za snem. Dvaatřicetiletý David, který se narodil bez nohou a rodiče se ho zřekli, v něm děkuje náhradní mámě a tátovi. Ti se ho ujali na základě výzvy v časopisu Vlasta a dali mu domov, ač sami měli už tři vlastní děti. Díky nim dnes David žije naplno a pomáhá plnit sny druhým.

Dan Bárta a Bára Poláková: Domů

„Mám čtyři mámy, někdy pět a každá jinak voní, nechce mi ani jedna vyprávět, kam jde, když chodí domů, to pak další máma má přijde po ní...“ Barbora

Poláková s Danem Bárta nazpívali píseň o tom, že stojí za to podporovat pěstounské rodiny. Videoklip vznikl před rokem v rámci kampaně Díky pěstounství v režii Jana Látala a vypráví příběh dvou miminek, jejichž první okamžiky na světě se zásadně liší.

Joni Mitchell: Little Green

Jeden ze songů, v němž se kanadská písničkářka vyzpívala ze své bolestné zkušenosti. Bylo jí teprve 21 let, když porodila opuštěná otcem dítěte a zcela bez prostředků dcerku Kelly. Z existenčních důvodů se rozhodla dát ji k adopci.

Na prknech, co znamenají svět

Amerikánka

Divadelní inscenace Viktora Tauše je sondou do historie Československa 80. a 90. let. Současně však i dramatem o svobodě, vydělenosti a touze žít. Hra měla premiéru v září 2018 na pražské scéně Jatk78, v hlavních rolích excelují Tereza Ramba a Eliška Křenková. Dílo inspirované skutečnými osudy Emy Černé, která prošla dětským domovem, pěstounskou péčí i pastákem, získala nominaci na Cenu Marka Ravenhilla a vlono byla uvedena také v kinech v rámci projektu Film Naživo.

Eva Vychodilová

Foto a repro: Domino, Šulc a Švarc, Knižní klub, themovieb.org, Mimosféry, Díky pěstounství, Reprise Records, Jatk78

Jak to chodí v zahraničí

V otázce náhradní rodinné péče se má Česká republika pořád dost co učit, inspiraci můžeme hledat v zahraničí. V jednom z předchozích čísel Pěstounových jsme vám popsali, jak funguje pěstounská péče v Turecku, Litvě a Belgii. Podívejme se nyní do Dánska a Francie.

DÁNSKO

Dánsko je dlouhodobě řazeno mezi státy EU s nadstandardními výsledky v oblasti zajišťování práv dětí a pěstounská péče má tady dlouhou tradici již od počátku 19. století. V posledních třech desítkách let je upřednostňovanou formou náhradní péče oproti péči institucionální. Dětské domovy zde sice existují, ale v posledních 40 letech se kompletně přeměnily na malá zařízení pečující o skupinky maximálně dvanácti dětí.

Nejvíce využívanou formou pěstounské péče je takzvaná klasická pěstounská rodina, kdy se o svěřené dítě stará příbuzensky nespřízněná rodina. Novým typem zavedeným zásadní reformou z roku 2011 je komunální či místní pěstounská péče, která slouží především dětem se speciálními potřebami. Pěstouni s vyšší odborností dokážou naplnit speciální potřeby dětí, a ty tak nemusí být umísťovány do ústavní péče. V Dánsku funguje také takzvaná síťová forma pěstounské péče realizovaná pěstounem, který je v příbuzenském nebo blízkém poměru

ke svěřenému dítěti, tedy osoba z rodinné či přátelské „sítě“. Tento poslední typ je ale využíván hojněji v ostatních dvou zemích tzv. Skandinávského modelu, kde vládne propracovaný sociální systém; tedy v Norsku a Švédsku.

Zprostředkování náhradní rodinné péče v Dánsku je zajišťováno nejčastěji státními subjekty, a to zejména orgány místní správy. Vzhledem k vysoké sociální a ekonomické vyspělosti Dánuška je pouze malá část dětí umísťována do náhradní rodinné péče kvůli ekonomickým problémům rodiny. Důvodem je převážně zdravotní stav či výchovné problémy a většina dětí je umístěna do náhradní rodinné péče na základě dohody mezi biologickými rodiči dítěte a orgány místní správy.

Dánové dbají také na profesionalizaci pěstounské péče, až polovina pěstounů má vzdělání v sociální oblasti a od roku 2007 mají navíc všechny pěstounské rodiny povinnost v rámci schvalovacího/přijímacího procesu absolvovat seminář pro žadatele o pěstounskou péči. Dánům rovněž velmi záleží na názorech dítěte,

Foto: Pixabay.com

děti jsou do rozhodovacích procesů zapojovány už od 12 let. Dítě má právo vyjadřovat se v případě síťové formy péče k osobám pěstounů a vyslovit (ne)souhlas s umístěním do pěstounské péče.

FRANCIE

Právě ve Francii byl v roce 1804 Napoleonem zaveden institut adopce a pěstounské péče. Více než kde jinde je zde kladen důraz na reintegraci dítěte do vlastní rodiny, a tak jsou styky pečovatelské a biologické rodiny mnohem intenzivnější. Po roce pobytu v pěstounských rodinách se přibližně třetina dětí vrací do své původní rodiny. Vedle čím dál většího zapojení původní rodiny je trendem v pečovatelské rodině profesionalizace pěstounů.

Nábor nových pěstounů, jejich kontrolu a doprovázení nebo organizaci různých kurzů mají na starost krajské odbory sociální pomoci dětem, ochrany mateřství a dítěte a odbor sociální. Dů-

raz je kladen na respektování identity dítěte, co se týče jeho příjmení, původních rodičů, minulosti, kultury nebo náboženství.

Pěstoun je ve Francii nazýván rodinným asistentem, je nepřetržitě přítomen v domácnosti a stará se o děti až do 21 let. Specifickým statutem je pak tzv. mateřský asistent, který je zaměstnán pouze přes den a do rodiny dochází v případě, kdy jsou rodiče dětí pracovní těžce vytíženi.

Pěstouni jsou ve Francii povinni absolvovat tři stan hodiny odborné výuky. Než je jim dítě svěřeno, procházejí šedesátihodinovou stáží a následně dvě stě čtyřicetihodinovým kvalifikovaným vzděláváním, které jim umožní získat státní diplom pěstouna. Budoucí pěstouni se učí mimo jiné i profesionální komunikaci.

Sára Čejková

Zdroje: www.nadacesirius.cz, www.cuni.cz, www.pestouni.cz

Kde hledat pomocnou ruku

Každý někdy nezvládá a potřeboval by záchranné lano. Ale už nevidí ruce, které mu chtějí pomoci. Proto vám představujeme některé nabízené ruce, které čekají, až je někdo uchopí.

Foto: Pixabay.com

Nadace J & T

„Nikdo není zbytečný na tomto světě, kdo ulehčuje břemeno jiným.“ Charles Dickens

Tímto mottem se řídí Nadace J & T. Snaží se ulehčovat břemena finanční či materiální pomocí a poradenstvím. Nadace poskytuje pomoc především ohroženým dětem, rodinám, které jsou zasaženy sociálním vyloučením a chudobou, nemocným lidem a lidem s handicapem. Jednou z priorit nadace je také rozvoj náhradní rodinné péče.

V oblasti rodinné péče nadace přispívá zejména na psychoterapii pro svěřené děti nebo pečující osobu, vzdělávání pro mladé dospělé a jejich osamostatnění se (řidičské průkazy, odborné vzdělávací kurzy, a dále na fixní rovnátka pro dítě, brýle a další kompenzační pomůcky nebo bezbariérové úpravy). Pokud se rodina nachází ve finanční nouzi, nabízí jí Nadace J & T také příspěvek na vybavení dětského pokoje, spotřebiče do domácnosti, nákup školních pomůcek, případně i na nájemné.

www.nadacejt.cz

Nadace Naše dítě

Nadace Naše dítě pomáhá týraným, zneužívaným, opuštěným, mentálně

i fyzicky handicapovaným dětem a těm, které se ocitnou v obtížné životní situaci. Funguje už od roku 1993. Jejím cílem je, aby ubylo slz a přibývalo úsměvů na dětských tvářích.

Nadace poskytuje přímou finanční podporu ohroženým dětem – v současné době např. na technické vybavení kvůli online výuce, a organizacím, které děti chrání. Provozuje bezplatnou Linku právní pomoci, na kterou se může kdokoli obrátit pro radu s problémy z oblasti rodinného práva a péče o dítě (tel. 777 800 002 – každou středu od 14:00 do 18:00). Nadace také tvoří osvětové kampaně a snaží se prosazovat legislativní změny k lepší ochraně dětí.

www.nasedite.cz

Nadace Sirius

Motto: Pomáháme dětem, které neměly v životě štěstí.

Podle Nadace Sirius je dítě šťastné, když jsou uspokojovány jeho potřeby. A to se děje ve funkční rodině. Proto také cílem aktivit Nadace Sirius je právě funkční rodina – ať už biologická nebo náhradní. Nadace je zaměřena na po-

moc znevýhodněným dětem. Každý rok vypisuje grantová řízení, kterými podporuje aktivity jiných neziskových organizací. Tématem grantového řízení pro rok 2021, které má uzávěrku 13. prosince 2021, je „Rozvoj služeb pro děti ohrožené nadměrným a problémovým používáním technologií a technologickými závislostmi.“

Nadace se však zaměřuje i na přímou pomoc jednotlivým dětem. V roce 2017 spustila projekt Patron dětí. Tento projekt poskytuje pomoc zdravotně a sociálně znevýhodněným dětem a jejich rodinám z celé České republiky, a to formou adresných veřejných sbírek. Na svých webových stránkách představuje dárce příběhy dětí. Dárce si vybere, jakému dítěti a jakou částkou chce přispět. Celý jeho příspěvek následně putuje k danému dítěti, provoz projektu zajišťuje Nadace Sirius.

www.nadacesirius.cz

www.patrondeti.cz

Ohrožené dítě

Chcete najít pomoc co nejbližší bydliště? Nevyznáte se v tom, jaké organizace kde a jak působí? Nevíte přesně, jakou pomoc máte hledat? Přesně proto nezisková organizace Dům u tří přání vytvořila mapu Ohrožené dítě, pomocí které si všechny děti a rodiny snadno a rychle můžou najít pomoc přesně pro sebe. Pomoc, kterou mají v blízkosti svého bydliště a která je zaměřená na oblast problémů, která se jich týká.

Mapa je tu pro všechny děti a rodiny, které se ocitly v jakkoliv náročné životní situaci. Klidně se může jednat i o starosti z běžného života, např. problémy ve škole, při kterých by děti nebo rodiny uvítaly radu a pomoc odborníka. Pomocí filtru (v pravém dolním rohu mapy) si uživatel zvolí kategorii, do které jeho potíže spadají a v jaké oblasti hledá podporu (např. pěstounská péče nebo adopce) – lze zvolit i více variant najednou. Mapa dle tohoto zadání najde organizace a zařízení, které se dané problematice věnují.

www.ohrozenedite.cz

Ester Horálková

Cyklisté se valili Slezskou

Zážitková soutěžní hra Valíme se Slezskou se prohnala ulicemi Slezské Ostravy v sobotu 11. září. Během akce, která tradičně podporuje kampaň Dejme dětem rodinu, plnilo celkem dvacet šest soutěžních dvojic na kolech různé úkoly a objelo při tom celý městský obvod.

V areálu Gymnázia Hladnov probíhal od dopoledních hodin bohatý doprovodný program. Pořadatelem již 7. ročníku bylo Rodinné a komunitní centrum Chaloupka. Akce se konala za podpory městského obvodu Slezská Ostrava a pod záštitou místostarosty Romana Goryczky. Na pódiu před zahájením závodu popřáli účastníkům mnoho štěstí a sil také starosta Richard Vereš a pořadatelky Edita Kozinová a Martina Schneiderová.

Novinkou letošního ročníku byla organizace závodů pro děti ve věku od 6 do 15 let, které doprovodil vždy jeden z rodičů, a kategorie BABY pro děti do šesti let. Na cyklisty čekaly rozličné úkoly na deseti speciálních stanovištích. Vystoupali na věž Dolu Alexander, kam se běžný návštěvník nedostane, vážili kolemjdoucí na náplavce Slezské Ostravy, plavili se na kánoji přes řeku Ostravici a vážali stuhy na most Miloše Sýkory. Na stanovišti ZŠ Těšínská pomáhali senioři ze SENIOR-CENTRA Slezská.

V odpoledních hodinách si pak všichni užili koncert Elišky Černé a kapely Banda del caffè. Závodníci přijeli do cíle všichni a v pořádku a domů si odnesli pamětní medaile, poháry, funkční trika, batohy, reproduktory a další hodnotné ceny.

Dominika Levingerová

Ostravané opět zažili své město trochu jinak

Třetí zářijový týden se v centru Ostravy v Zahradní ulici uskutečnila akce Zažít Ostravu jinak, potřetí v režii RKC Chaloupka.

Zažít Ostravu jinak se koná každý rok u příležitosti Mezinárodního týdne mobility. Probíhá pokaždé na jiném místě a ukazuje, jak by ulice mohla vypadat, kdyby byla bez aut. Zároveň se snaží vytáhnout do ulic sousedy, které mnohdy ani neznáme. Organizátoři vždy oslovují co nejpestřejší škálu organizací, které obsadí stánky, kde nabízejí své výrobky nebo pořádají workshopy a celou akci doprovází taneční a hudební produkce.

„Je skvělé vidět, jak se lidé rádi potkají, zastaví se, popovídají si, kolem běhají děti, psi a do toho si na ulici můžete dát skvělé jídlo nebo kávu a poslechnout si koncert, koupit si něco hezkého nebo třeba vyměnit květinu,“ říká ředitelka RKC Chaloupka Edita Kozinová a dodává: „Je to živelná akce, vlastně nikdy nevíme, jak bude prostor, který jsme vybrali, fungovat, ale zatím jsme byli vždy spokojeni.“

Barbora Brusová

Dejme dětem rodinu na Tátafestu 2021

RKC Chaloupka zve

Leden

Novoroční karneval

Únor

Valentýnské dílny

Březen

První pomoc u dětí

Duben

Velikonoční tvoření

Květen

Letní kino

Červen

Den dětí v Chaloupce, TÁTA FEST

Září

Valíme se Slezskou, Zažít Ostravu Jinak

Říjen

Malé sousedské slavnosti, Halloweenký karneval

Listopad

Pochod světýlek, Drakiáda v Komenského sadech

Prosinec

Mikulášská nadílka, Vánoční dílny

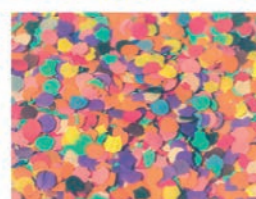
Základní myšlenka kampaně Dejme dětem rodinu

Kampaň má přispět ke změně současné situace dětí v dětských domovech a jiných ústavních zařízeních, podpořit jejich výchovu v náhradních rodinách a zajistit jim patřičné rodičovské vzory. Zároveň je smyslem a cílem projektu odstranit nedostatečnou informovanost lidí o této problematice.

V zájmu každého dítěte je vyrůstat v klidném a harmonickém prostředí. Ne každý z rodičů však může toto zdravé rodinné zázemí svým dětem zajistit. I z tohoto důvodu se mnoho dětí ocitá v ústavní výchově (dětské domovy, dětská centra). Alternativou ústavní výchovy je náhradní rodinná péče, která může být realizována formou osvojení, pěstounské péče, pěstounské péče na přechodnou dobu, poručenství nebo svěření dítěte do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče. Pojďte ji s námi podpořit! Více na www.dejmedetemrodinu.cz

NOVOROČNÍ KARNEVAL ST 12.1

10-11:30

RODINNÉ A KOMUNITNÍ CENTRUM CHALOUPKA Z.S.
ŘEPNÝ 19, 702 00, OSTRAVA
www.rchaloupka.cz
www.facebook.com/rchaloupka
levingerova@chaloupkacentrum.cz, 730 526 199

OSTRAVA
PŘIJÍMÁ RODINU

Moravskoslezský kraj

